

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/100/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5812010329
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5812010329.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a JUDr. Milana Repáňa, na verejnom zasadnutí konanom 6. decembra 2016 prejednal odvolanie podané obžalovaným J. V. proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/117/2012 z 31.10.2013 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/117/2012 z 31.10.2013 v časti - vo výroku o treste, týkajúcom sa obžalovaného J. V..

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.
obžalovaného J. V., nar. XX.X.XXXX v V., bytom V., H.
č. XXX/XX, t.č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody
Ružomberok,

o d s u d z u j e :

Podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 42 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov a 5 (päť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. z r u š u j e výrok o treste

- rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/25/2009 z 9.7.2009, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným a právoplatne odsúdený za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 4 roky, nariadený výkon trestu 25.5.2012, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,

- rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/172/2009 z 19.3.2010, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným a právoplatne odsúdený za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zák. a iné na trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,

- rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/74/2010 z 21.9.2010, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným z prečinu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods. 1 Tr. zák. a bolo upustené od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na odsúdenie Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/172/2009, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,

- rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/60/2011 z 2.6.2011, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným a právoplatne odsúdený za prečin zatajenia veci podľa § 236 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,

- rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/82/2011 zo 7.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina, sp.zn. 1To/23/2012 zo 17.7.2012 a po povolení obnovy konania vo výroku o treste rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/82/2011 z 18.12.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1To/33/2015 z 21.4.2015, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným a právoplatne odsúdený za zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. b) Tr. zák. a iné na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov; boli zrušené výroky o treste rozsudku Okresného súdu Námestovo sp.zn. 4T/12/2012, sp.zn. 4T/60/2011, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,
- rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/12/2012 z 11.9.2012, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným z prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. a bolo upustené od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na odsúdenie Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/60/2011, sp.zn. 6T/82/2011, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,
- rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/125/2011 z 27.9.2012, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným zo zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. a iné a bolo upustené od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na odsúdenie Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/172/2009, sp.zn. 4T/74/2010, sp.zn. 6T/82/2011, sp.zn. 4T/12/2012 a sp.zn. 4T/60/2011, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,
- rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/34/2011 z 8.1.2013, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zák. a bolo upustené od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na odsúdenie Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/60/2011, sp.zn. 6T/82/2011, sp.zn. 4T/74/2010 a sp. zn. 4T125/2011, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/117/2012 z 31.10.2013 bol obžalovaný J. V. uznaný za vinného zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. (v bodoch 1/, 2/ a 3/) a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., v časti v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. (v bodoch 2/, 3/) na tom skutkovom základe, že:

- 1/ v presne nezistenej dobe v mesiaci júl (v roku 2007 - pozn. odvolacieho súdu) prišiel za J. F., nar. XX.XX.XXXX, pred bytovku č. XXX v V., kde od neho pod hrozbou fyzického násillia žiadal zaplatenie peňažnej čiastky vo výške 10 000,- Sk,
- 2/ dňa 1.1.2008 v čase okolo 00.30 hod. na Trojičnom námestí v Tvrdošíne žiadal od J. F., nar. XX.XX.XXXX, zaplatenie peňažnej čiastky vo výške 10 000,- Sk, pričom ako toto hovoril, kopol ho opakovane do nôh a udrel päťou do oblasti tváre a takýmto konaním mu spôsobil poranenie dolnej pery,
- 3/ spolu s odsúdenými P. F., ml. Y. F. a ml. G. F. dňa 29.2.2008 v čase okolo 21.00 hod. na schodoch Základnej školy Márie Medveckej v Tvrdošíne, spoločne fyzicky napadli J. F., nar. XX.XX.XXXX, opakovane ho udierali päťou a kopali nohou do oblasti tela a tváre, pričom mu J. V. hovoril, že chce svojich 10 000,- Sk, čím spôsobil J. F. pomliaždenie a podkožný krvný výron s odreninou kože na čele vľavo, pomliaždenie a podkožný krvný výron s odreninou kože v oblasti lícných kostí vľavo, odreninu kože v oblasti pod ľavou očnícou, pomliaždenie a podkožný krvný výron ľavej ušnice a pomliaždenie a podkožný krvný výron ľavej spánkovo-temennej oblasti, pomliaždenie ľavého zápästia s odreninou kože a pomliaždenie ľavého predlaktia s odreninou kože s dobou liečenia a práceneschopnosti od 29.2.2008 do 7.3.2008.

Za to bol podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 42 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák. odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a 5 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste uloženom obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/25/2009 z 9.7.2009, rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/172/2009 z 19.3.2010, rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/74/2010 z 21.9.2010, rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/60/2011 z 2.6.2011, rozsudkom Okresného súdu Námestovo,

sp.zn. 6T/82/2011 zo 7.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1To/23/2012 zo 17.7.2012, rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/12/2012 z 11.9.2012, rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/125/2011 z 27.9.2012, rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/34/2011 z 8.1.2013, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku riadne a včas podal odvolanie obžalovaný J. V., a to proti výroku o treste. V písomných dôvodoch svojho odvolania stručne poukázal na to, že vo veci vedenej pod sp.zn. 1To/23/2012 (ide o vec Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/82/2011 v spojení s vecou vedenou na Krajskom súde v Žiline pod sp.zn. 1To/23/2012 - pozn. odvolacieho súdu) podal návrh na obnovu konania vzhľadom na nález Ústavného súdu sp.zn. ÚS 106/2011 z 28.11.2012, v zmysle ktorého bola asperačná zásada vyhlásená za protiústavnú. Žiadal, aby krajský súd s prihliadnutím na uvedené skutočnosti celú jeho vec prehodnotil a podľa toho vo veci konal. V ďalšom svojom podaní, ktoré bolo krajskému súdu doručené dňa 25.11.2016, žiadal, aby odvolací súd pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu prihliadol na jeho osobné a rodinné pomery, na skutočnosť, že vo výkone trestu odňatia slobody mu bolo udelených päť disciplinárnych odmien, disciplinárne potrestaný nebol, ako aj na to, že vo veci Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6T/82/2011 bola povolená obnova konania a v novom konaní mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov. Obžalovaný za dostatočný trest v teraz prejednáwanej veci považuje trest vo výmere 5 rokov a 5 mesiacov.

K odvolaniu obžalovaného sa príslušný prokurátor písomne nevyjadril.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaného J. V. bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por. Odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por., obsah odvolania spĺňa náležitosti podľa § 311 ods. 1, 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Po splnení preskúmvacej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného J. V. proti výroku o treste je dôvodné.

K výroku o vine

V prvom rade je potrebné uviesť, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní pred Okresným súdom Námestovo konanom 31.10.2013 urobil vyhlásenie o priznaní viny ku súdeným skutkom podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. (čl. 474), čím sa vzdal práva na prerokovanie svojej veci pred nestranným a nezávislým súdom na hlavnom pojednávaní v časti prieskumu správnosti skutkových zistení obžaloby. Uvedeným vyhlásením obžalovaný súčasne prejavil súhlas, že mu súd uloží trest bez dokazovania viny. Logickým dôsledkom rozhodnutia súdu prvého stupňa o prijatí vyhlásenia obžalovaného, že je vinný, bol aj ďalší postup súdu, keď nevykonal dokazovanie v rozsahu priznanej viny.

Nakoľko na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom nebolo vykonané dokazovanie súvisiace so skutkovými zisteniami obžaloby, nemohol ani krajský súd ako súd odvolací preskúmať, zasahovať, meniť, či spochybňovať skutkové zistenia a závery súdu prvého stupňa prezentované vo výroku o vine v napadnutom rozsudku.

Krajský súd bol však povinný preskúmať zákonnosť postupu okresného súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o prijatí vyhlásenia obžalovaného. V tomto smere nezistil odvolací súd žiadne pochybenia.

K výroku o treste

Pri rešpektovaní obmedzeného revízneho princípu v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. sa predmetom odvolacieho prieskumu stal výrok súdu prvého stupňa o treste uloženom obžalovanému J. V..

Krajský súd v posudzovanom prípade zdôrazňuje nasledovné.

Podľa § 34 ods. 2, 3, 4 Tr. zák. páchateľovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchateľa, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchateľa, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchateľom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchateľa spoločnosťou.

Podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. ak súd odsudzuje páchateľa za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Podľa § 42 ods. 3 Tr. zák. ustanovenie o súhrnnom treste sa nepoužije, ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchateľa hľadí, ako keby nebol odsúdený.

Súhrnný trest podľa zásad uvedených v § 42 ods. 1 Tr. zák. sa uloží iba v prípade viacčinného súbehu, a to len vtedy, ak páchateľ bol za časť retrospektívne sa zbierajúcej trestnej činnosti odsúdený a ak je možné na také odsúdenie prihliadať. Hranicu teda tvorí vyhlásenie odsudzujúceho rozsudku (trestného rozkazu) súdom prvého stupňa. Vždy je to časovo prvé odsúdenie, ku ktorému v celom trestnom konaní dôjde, vrátane opravného konania. Súhrnný trest nastupuje namiesto úhrnného trestu, ktorý by inak bol páchateľovi uložený, ak by sa o všetkých zbierajúcich sa trestných činoch rozhodovalo v spoločnom konaní. Znamená to, že odsúdený musí byť pri súhrnnom treste v zásade v rovnakej situácii ako v prípade trestu úhrnného, t.j. ako keby bolo o všetkých spáchaných trestných činoch rozhodnuté v jednom konaní.

V uvedených súvislostiach treba pripomenúť, že Krajský súd v Žiline rozsudkom sp. zn. 1To/37/2014 z 24.6.2014 podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/117/2012 z 31.10.2013 vo výroku o treste týkajúcom sa obžalovaného J. V.. Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného odsúdil podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom od 21.12.2012, § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 5 mesiacov. Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/25/2009 z 9.7.2009, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným a právoplatne odsúdený za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 4 roky, nariadený výkon trestu 25.5.2012, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Na základe dovolania obžalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp.zn. 3Tdo/75/2015 z 26.10.2016, rozhodol, že rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1To/37/2014 z 24.6.2014, bol porušený zákon v ustanoveniach § 42 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a § 322 ods. 3 Tr. por. v neprospech obžalovaného J. V.. Krajskému súdu v Žiline prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Krajský súd v ďalšom konaní rešpektoval právny názor vyslovený v citovanom uznesení Najvyššieho súdu SR v otázkach práva hmotného aj procesného a dospel k nasledovným záverom:

Krajský súd po doplnení dokazovania prečítaním príslušných spisov Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4T/25/2009, sp.zn. 4T/172/2009, sp.zn. 4T/74/2010, sp.zn. 4T/60/2011, sp.zn. 6T/82/2011, sp.zn. 4T/12/2012, sp.zn. 4T/125/2011, sp.zn. 4T/34/2011 zistil, že postup prvostupňového súdu pri ukladaní

trestu odňatia slobody obžalovanému za súdený trestný čin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. a iné nebol správny, keď tento obžalovanému uložil súhrnný trest odňatia slobody vo vzťahu k výroku o treste rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/25/2009 z 9.7.2009, rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/172/2009 z 19.3.2010, rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/74/2010 z 21.9.2010, rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/60/2011 z 2.6.2011, rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/82/2011 zo 7.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina, sp.zn. 1To/23/2012 zo 17.7.2012, rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/12/2012 z 11.9.2012, rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/125/2011 z 27.9.2012, rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/34/2011 z 8.1.2013.

Okresný súd napadnutým rozsudkom zásadným spôsobom pochybil aj tým, keď obžalovanému nesprávne a v rozpore s § 42 ods. 2 Tr. zák., veta druhá obžalovanému uložil súhrnný trest miernejší ako trest uložený skoršími rozsudkami, keďže vo výmere uloženého trestu nezohľadnil odsúdenie obžalovaného rozsudkom, sp. zn. 4T/25/2009 z 9.7.2009, ktorým bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, pôvodne podmienene, neskôr premenený a nariadený výkon trestu.

Krajský súd sa stotožňuje s právnym názorom okresného súdu, že v prípade obžalovaného sú splnené podmienky pre uloženie súhrnného trestu v zmysle § 42 ods. 1 Tr. zák., avšak len vo vzťahu k výroku o treste uloženom obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/25/2009 z 9.7.2009. Treba stručne uviesť, že obžalovaný teraz súdený zločin vydierania a prečin výtržníctva dokonal 29.2.2008. Zločin lúpeže, za ktorý bol obžalovaný právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/25/2009 z 9.7.2009, spáchal 3.11.2008, t.j. medzi uvedenými trestnými činmi vydierania, výtržníctva a lúpeže existoval viacčinný súbeh, ktorý prerušilo vyhlásenie prvého odsudzujúceho rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/25/2009 z 9.7.2009. Na uloženie súhrnného trestu aj vo vzťahu k výroku o treste ďalších vyššie uvedených citovaných rozsudkov Okresného súdu Námestovo vzhľadom na okamih spáchania trestných činov neboli splnené zákonné podmienky na uloženie súhrnného trestu, pretože medzi teraz súdeným zločinom vydierania a prečinom výtržníctva neexistoval viacčinný súbeh.

Vzhľadom k tomu, že obžalovaný spáchal vo viacčinnom súbehu dva zločiny (zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. a zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák.) a jeden prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. dvoma skutkami, v prípade obžalovaného prichádzalo do úvahy uloženie súhrnného trestu odňatia slobody podľa odseku 2 § 41 Tr. zák. za použitia tzv. asperačnej zásady (zostrenia trestu).

So zreteľom na okolnosť, že odvolanie bolo podané iba obžalovaným, krajský súd nemohol napraviť vyššie uvedené pochybenia okresného súdu a zmeniť napadnutý rozsudok vo výroku o treste, tak aby zodpovedal stavu veci a zákonu, pretože takým postupom by zjavne došlo zhoršeniu postavenia obžalovaného, t.j. krajský súd by rozhodol v neprospech obžalovaného a porušil by tak zásadu zákazu „reformatio in peius“, ktorá je definovaná v ustanoveniach § 322 ods. 3 veta druhá Tr. por. a § 327 ods. 2 Tr. por.

Krajský súd pri svojom rozhodovaní tak musel vychádzať iba z pôvodných skutkových zistení a pochybení súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, v jeho výroku o treste.

V odvolacom konaní sa uplatňuje zásada zákazu zmeny postavenia obvineného k horšiemu, tzv. zákaz porušenia zásady reformatio in peius, ktorá je vyjadrená v ustanovení § 322 ods. 3 veta druhá Trestného poriadku a podľa ktorej v neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody. V neprospech obvineného je rozsudok súdu prvého stupňa zmenený vtedy, ak dôjde k akejkoľvek zmene, v ktoromkoľvek výroku priamo sa dotýkajúcom obvineného, ak ide o zmenu smerujúcu k zhoršeniu postavenia obvineného (tiež zmena výroku o druhu a výmere trestu). Zásada zákazu reformatio in peius (zmeny k horšiemu) je zakotvená preto, aby nevznikla obava obvineného napadnúť rozsudok odvolaním, aby sa napravili chyby bez toho, aby hrozilo nebezpečenstvo preňho, že sa jeho postavenie zhorší.

V súčasnom štádiu konania v trestnej veci obžalovaného J. V. sa uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a 5 mesiacov odvolaciemu súdu javí ako neprimeraný.

Krajský súd sa stotožnil s konštatovaním súdu prvého stupňa o existencii poľahčujúcej okolností na strane obžalovaného v zmysle § 36 písm. l) Tr. zák. (t.j. obžalovaný sa k spáchaniu trestných činov priznal a ich spáchanie úprimne oľutoval). Vzhľadom na prevahu poľahčujúcej okolnosti okresný súd správne upravoval výmeru trestnej sadzby v prospech obžalovaného, t.j. pri ukladaní súhrnného trestu znížil hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby trestného činu najprísnejšie trestného o jednu tretinu, v dôsledku čoho upravená hranica trestnej sadzby predstavovala výmeru 3 roky až 8 rokov a 5 mesiacov (§ 38 ods. 3 Tr. zák.).

Krajský súd uložil obžalovanému J. V. za celý súhrn zbiehajúcej sa trestnej činnosti miernejší trest, pokiaľ ide o jeho výmeru, keď podľa názoru krajského súdu súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 5 mesiacov, s prihliadnutím na dobu spáchania trestnej činnosti (29.2.2008), je dostatočný na prevýchovu obžalovaného; takýto trest podľa názoru krajského súdu aj v plnej miere odzrkadľuje stupeň nebezpečnosti spáchaného činu pre spoločnosť, ako aj možnosť nápravy a pomery obžalovaného.

Odvolací súd preskúmal aj výrok o zaradení obžalovaného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody a zistil, že okresný súd postupom podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. porušil zákon. Vzhľadom k tomu, že obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním teraz súdených trestných činov (t.j. vydierania a výtržníctva) nebol vo výkone trestu, ktorý mu bol uložený za iný úmyselný trestný čin, obžalovaný mal byť správne zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Uvedené pochybenie preto napravil krajský súd sám a obžalovaného postupom podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Na záver treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatelmi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatela, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatelovi zabráni aj v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.